

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XI — Nr. 352

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 26 iulie 1999

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 71 din 11 mai 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970 privind organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat	1-4	nr. 11/1996 privind executarea creanțelor bugetare, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 53/1997	8-10
Decizia nr. 87 din 1 iunie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Decretului-lege nr. 68/1990 pentru înlăturarea unor inechități în salarizarea personalului	4-5	Decizia nr. 102 din 29 iunie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 97 și 98 din Legea nr. 26/1996 — Codul silvic	11-12
Decizia nr. 92 din 10 iunie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 3 lit. a) și ale art. 9 alin. 6 din Legea nr. 112/1995, pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului	6-7	Decizia nr. 105 din 1 iulie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, aprobată cu modificări prin Legea nr. 12/1995	13-15
Opinie separată	7-8	HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
Decizia nr. 99 din 29 iunie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. 2 și ale art. 25 alin. 1-4 din Ordonanța Guvernului		583. — Hotărâre privind aprobarea unor licențe de concesiune a activităților de dezvoltare-exploatare, încheiate între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și Societatea Comercială „Cimentul” — S.A.	15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 71 din 11 mai 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970 privind organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Paula C. Pantea — procuror

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970 privind organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat, excepție ridicată de Banca Română pentru Dezvoltare — S.A. în Dosarul nr. 11.224/1995 al Judecătoriei Sectorului 3 București.

La apelul nominal răspunde Banca Română pentru Dezvoltare — S.A., reprezentată prin consilier juridic Paula Nedelcu, lipsă fiind Dumitru Virtu, față de care procedura de judecată este egală cu cea de judecată în prima instanță.

Cauza fiind în stare de judecată, autoarea excepției de neconstituționalitate susține, în esență, că dispozițiile art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970 privind organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat sunt neconstituționale. În sprijinul susținerilor sale invocă Decizia nr. 82 din 29 aprilie 1997 a Curții Constituționale, în care s-a statuat că prevederile Legii nr. 1/1970 se aplică regiilor autonome și instituțiilor publice, nu și societăților comerciale cu capital privat, cum este și Banca Română pentru Dezvoltare — S.A.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, susținând, pe de o parte, că termenele prevăzute de art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970 constituie garanții indispensabile executării contractului de muncă, iar pe de altă parte, că, fiind termene de decădere, ele determină o limitare în timp a dreptului de aplicare a sancțiunilor disciplinare.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 7 ianuarie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 11.284/1998, Judecătoria Sectorului 3 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970 privind organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat, excepție ridicată de Banca Română pentru Dezvoltare, societate pe acțiuni.

În esență, autoarea excepției susține că Legea nr. 1/1970 este un act normativ specific sistemului socialist și contravine principiilor de funcționare a societăților comerciale care, având caracter privat, se supun prevederilor contractului colectiv de muncă. Banca Română pentru Dezvoltare — S.A. nu se încadrează în categoria persoanelor juridice care, în prezent, au obligația ca, în cadrul raporturilor de muncă stabilite cu angajații proprii, să se conformeze prevederilor art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970, deoarece, având în vedere temeiurile juridice în baza cărora s-a înființat, este societate comercială privată, neavând corespondent în economia socialistă, în contextul căreia a fost elaborată și aplicată Legea nr. 1/1970.

În susținerea excepției, autoarea invocă Decizia Curții Constituționale nr. 82 din 29 aprilie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 333 din 27 noiembrie 1997, prin care s-a statuat faptul că prevederile art. 13 alin. 3 din Legea nr. 1/1970 sunt „abrogate în temeiul art. 150 alin. (1) din Constituție, în măsura în care se referă la societățile comerciale”. Pentru identitate de rațiune, autoarea excepției reclamă aceeași soluție și în ce privește prevederile art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată apreciază că prevederile art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970 nu contravin dispozițiilor Constituției României. Dimpotrivă, potrivit opiniei sale, „este necesar să fie instituit un termen de aplicare a sancțiunii corelat cu data săvârșirii abaterii, astfel de termene existând și pentru fapte care au răspunderi mult mai grave, cum sunt cea penală și contravențională”. Se arată în continuare că „aplicarea sancțiunii după o perioadă îndelungată de la data săvârșirii unei fapte nu mai are eficiență în îndreptarea sau asupra comportamentului persoanei care a săvârșit-o și nici în reținerile și raporturile de muncă, cum este cazul răspunderii disciplinare”. Instanța consideră că în orice tip de economie trebuie să existe o

când disciplina muncii nu este reglementată în toate detaliile de contractul colectiv de muncă, „se aplică norma generală, care în acest caz este Legea nr. 1/1970”. Dispoziția legală criticată protejează salariații împotriva abuzurilor sau a sancțiunilor aplicate arbitrar. De altfel, se mai arată că „intimata nici nu a indicat ce dispoziție constituțională este încălcată de art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970”.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 pentru organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul său de vedere președintele Camerei Deputaților susține că „abordarea problemei juridice în cauză nu trebuie să pornească de la evidențierea incompatibilității de fond dintre unitățile socialiste — privite ca persoane juridice puternic marcate de amprenta ideologică a regimului politic abolit în 1989 — și societățile comerciale ce funcționează în conformitate cu Legea nr. 31/1990, în condițiile economiei de piață și ale unei democrații constituționale”. În cauză, esențiale sunt interesele autorului abaterii disciplinare, care trebuie să știe, la împlinirea unui termen determinat, ce drepturi și în ce măsură acestea îi sunt afectate, pentru a putea exercita, eventual, căile de atac pe care legea i le pune la îndemână. Practic, și sub imperiul Constituției din 1991, dispozițiile art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970 asigură o protecție eficientă intereselor salariatului angrenat într-o procedură disciplinară, neavând importanță dacă raportul juridic de muncă este stabilit cu o societate comercială, cu o instituție publică sau o regie autonomă ori cu o altă persoană juridică prevăzută de lege. Se apreciază că dispozițiile art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970 sunt, în continuare, în vigoare.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că „societăților comerciale constituite conform prevederilor Legii nr. 31/1990, precum și societăților comerciale cu capital majoritar de stat privatizate nu le pot fi aplicate prevederile art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970, întrucât societățile comerciale fiind cu capital privat nu au un corespondent în economia socialistă. Dacă li s-ar aplica aceste prevederi, aceasta ar duce la extinderea aplicării Legii nr. 1/1970 dincolo de voința legiuitorului, care, în art. 28 alin. 2, doar recomandă pentru celelalte unități economice, altele decât cele de stat, să aplice dispozițiile legii”. Pentru aceste considerente, se apreciază că excepția de neconstituționalitate este fondată în parte, în sensul că art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970 nu se aplică societăților comerciale.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere comunicate, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională este competentă să se pronunțe asupra excepției, deoarece, deși Legea nr. 1/1970 a fost adoptată înainte de intrarea în vigoare a Constituției, pe baza dispozițiilor sale s-au născut

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl formează dispozițiile art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970 privind organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat, având următorul cuprins:

„Sanctiunea disciplinară poate fi stabilită și va trebui să fie comunicată în scris salariatului în cel mult 30 de zile de la data când cel în drept să o aplice a luat cunoștință de săvârșirea abaterii; aplicarea sancțiunii nu se va putea face însă mai târziu de 6 luni de la data săvârșirii abaterii.“

Examinând excepția de neconstituționalitate, astfel cum a fost ridicată, Curtea Constituțională constată următoarele:

a) Excepția a fost ridicată într-o cauză având ca obiect contestația formulată de directorul general al Sucursalei zonale Iași a Băncii Române pentru Dezvoltare — S.A., împotriva unui ordin prin care a fost sancționat disciplinar cu diminuarea salariului de bază și a indemnizației de conducere cu 10% pe o perioadă de 3 luni. Autoarea excepției consideră că dispozițiile art. 13 alin. 4 din legea mai sus citată nu se aplică societăților comerciale, iar în sprijinul acestei susțineri este evocată Decizia Curții Constituționale nr. 82 din 29 aprilie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 333 din 27 noiembrie 1997. Prin această decizie s-a admis în parte excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. 3 din Legea nr. 1/1970 și s-a constatat că prevederile acestora sunt abrogate în temeiul art. 150 alin. (1) din Constituție, în măsura în care se referă la societățile comerciale constituite conform prevederilor Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale și la societățile comerciale cu capital majoritar de stat, privatizate în condițiile Legii nr. 58/1991 privind privatizarea societăților comerciale. Alin. 3 al art. 13, care a fost constatat de Curtea Constituțională ca fiind abrogat în parte, are următorul cuprins: *„Sanctiunea disciplinară se aplică numai după cercetarea prealabilă a faptei ce constituie abateri, ascultarea salariatului și verificarea susținerilor făcute de acesta în apărare“*. S-a pronunțat această decizie considerându-se că, în ipoteza în care unor astfel de societăți comerciale „li s-ar aplica prevederile acestui articol, ar însemna că se extinde aplicarea legii dincolo de voința legiuitorului care, așa cum s-a arătat, pentru alte unități economice decât cele de stat, și anume cele cooperatiste și obștești, a precizat că legea are numai semnificația unei recomandări. În reglementarea raporturilor de muncă stabilite între aceste societăți comerciale și salariații lor o importanță deosebită o are contractul colectiv de muncă“.

Curtea Constituțională constată că Decizia nr. 82 din 29 aprilie 1997 are un caracter interpretativ, practică utilizată în unele decizii înainte de modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale. O dată cu modificarea sa, prin Legea nr. 138/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 170 din 25 iulie 1997, competența Curții Constituționale a fost strict determinată, prevăzându-se expres, la art. 2 alin. (3), că aceasta *„nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțelesului său contrar Constituției“*. Prin decizia menționată, evocată ca precedent, s-a statuat, de altfel, că *„art. 13 alin. 3 din Legea nr. 1/1970 nu contravine în general normelor constituționale“*.

b) În ceea ce privește constituționalitatea prevederilor art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970, Curtea observă, mai întâi, caracterul procedural al acestei prevederi și faptul că asemenea dispoziții dau expresie unor principii generale ale dreptului muncii, iar apoi, că aceste norme au fost formulate

de prescripție a răspunderii disciplinare. Data comunicării sancțiunii marchează momentul aplicării acesteia, moment de la care curge atât termenul de 30 de zile pentru introducerea contestației, cât și termenul de prescripție.

Instanța de judecată în fața căreia s-a ridicat excepția a reținut în mod exact că *„este necesar să fie instituit un termen de aplicare a sancțiunii corelat cu data săvârșirii abaterii, astfel de termene existând și pentru fapte care atrag răspunderi mult mai grave, cum sunt cea penală și cea contravențională“*.

Față de cele de mai sus, se impune deci ca examinarea excepției de neconstituționalitate ce vizează dispozițiile art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970 să se realizeze din perspectiva scopului și finalității acestora, iar nu în raport cu soluția anterioară a Curții.

Curtea reține că termenele prevăzute în cuprinsul art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970 nu pot fi, ca atare, neconstituționale. Aceste termene constituie garanții indispensabile derulării contractului de muncă atât pentru angajat, cât și pentru cel ce angajează. Așa cum se arată în punctul de vedere al președintelui Camerei Deputaților, *„în cauză esențiale sunt interesele autorului abaterii disciplinare, care trebuie să știe, la împlinirea unui termen determinat, ce drepturi și în ce măsură acestea îi sunt afectate“*, pentru ca aceste drepturi să nu fie marcate de incertitudine. Mai mult, chiar accesul liber la justiție ar putea fi pus sub semnul îndoielii, în condițiile în care cel în drept să adopte măsura disciplinară ar putea-o amâna, cu rea-credință, la nesfârșit, împiedicându-l pe salariat să obțină în justiție clarificarea situației sale. În situația în care nu ar exista un termen de prescripție a aplicării sancțiunii disciplinare, Curtea reține că aplicarea sancțiunii, în cazul angajatului la o societate comercială, ar echivala cu imprescriptibilitatea răspunderii, consecință inacceptabilă și absurdă, din perspectiva principiilor generale ale răspunderii juridice.

Soluția pronunțată prin Decizia nr. 82/1997 a Curții Constituționale nu poate fi evocată ca precedent nici pe considerentele referitoare la importanța dispozițiilor cuprinse în contractele colective de muncă, singurele aplicabile în cazul raporturilor de muncă din cadrul societăților comerciale, atâta timp cât în contractele colective nu pot fi incluse clauze ce privesc situații de ordine publică, cum sunt și procedurile referitoare la răspunderea juridică a salariaților și cele privind jurisdicția muncii. De altfel, prin contractul colectiv de muncă încheiat în anul 1996, nu se stabilește un regim juridic derogatoriu pentru sancțiuni disciplinare, așa cum rezultă din prevederile art. 95, care au următorul cuprins: *„Confederațiile sindicale semnatare recunosc dreptul patronilor de a stabili, în condițiile legii, răspunderea disciplinară sau patrimonială a salariaților care se fac vinovați de încălcarea normelor de disciplină a muncii sau aduc prejudicii unității“*.

Până la adoptarea unui viitor cod al muncii, în care să se reglementeze regimul raporturilor de muncă în cadrul diverselor tipuri de persoane juridice, Curtea consideră că este, în egală măsură, în avantajul atât al celui care angajează, dar, în mod deosebit, al angajatului, să existe termenele fixate prin dispozițiile art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970. Aceste termene constituie, pe de o parte, o măsură de protecție a angajaților față de aplicarea arbitrară a unui regim sancționator, iar pe de altă parte, ele asigură stabilitatea raporturilor juridice de muncă.

Având în vedere considerentele expuse, Curtea Constituțională constată că prevederile art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970 nu vin în contradicție cu principiile sau normele constituționale și, pe cale de consecință, nu pot fi considerate ca abrogate în temeiul art. 150 alin. (1) din

Constituție. În acest fel, nu există „identitate de rațiune“ între soluția Curții Constituționale, cuprinsă în Decizia nr. 82/1997 a completului de trei judecători, și soluția actuală. Așa fiind, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970 urmează să fie respinsă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 2 alin. 3, art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. 4 din Legea nr. 1/1970, excepție ridicată de Banca Română pentru Dezvoltare — S.A. în Dosarul nr. 11.284/1998 al Judecătoriei Sectorului 3 București. Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 11 mai 1999.

p. PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **Ioan Muraru**

Magistrat-asistent șef,
Claudia Miu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 87 din 1 iunie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Decretului-lege nr. 68/1990 pentru înlăturarea unor inechități în salarizarea personalului

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor Decretului-lege nr. 68 din 8 februarie 1990 pentru înlăturarea unor inechități în salarizarea personalului, excepție ridicată de Petru Costea în Dosarul nr. 3.501/1998 al Tribunalului Arad — Secția comercială și contencios administrativ.

La apelul nominal lipsesc părțile, Petru Costea și Direcția generală de muncă și protecție socială Arad, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public solicită admiterea excepției invocate, deoarece consideră că dispozițiile art. 2 alin. 1 din Decretul-lege nr. 68/1990 încalcă prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată

Prin Încheierea din 21 iulie 1998, pronunțată în Dosarul nr. 3.501/1998, Tribunalul Arad — Secția comercială și contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Decretului-lege nr. 68/1990 pentru înlăturarea unor inechități în salarizarea personalului. Excepția a fost ridicată de Petru Costea într-o cauză în care solicită ca Direcția generală de muncă și protecție socială Arad — Oficiul de pensii să-i recunoască dreptul la încadrarea în grupa a II-a de muncă, precum și acordarea sporului aferent, pentru perioada 15 iulie 1971 — 4 noiembrie 1998, când a lucrat la Societatea Comercială „Constar“ — S.A. din Arad.

În motivarea excepției se susține că dispozițiile legale criticate, fiind aplicabile numai persoanelor în activitate la data intrării lor în vigoare, iar nu și persoanelor pensionate, încalcă prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) care consacră principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată apreciază că excepția este întemeiată, deoarece „Decretul-lege nr. 68/1990, prin care au fost înlăturate inechitățile în salarizarea personalului, în acordarea sporurilor și în încadrarea în grupe de muncă, încalcă prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție, deoarece consacră principiul neretroactivității legii, nefiind posibilă acordarea acestor drepturi pentru perioada

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul de vedere comunicat de Guvern se apreciază că art. 2 din Decretul-lege nr. 68/1990 nu contravine art. 16 alin. (1) din Constituție, „întrucât cele două categorii de persoane — persoanele ce au calitatea de salariați și cele care au calitatea de pensionari — ... se află în situații complet diferite sub aspect juridic, ceea ce exclude egalitatea de tratament prin aplicarea aceluiași reglementări”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legale atacate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Din examinarea motivării excepției de neconstituționalitate rezultă că aceasta vizează doar dispozițiile art. 2 alin. 1 din Decretul-lege nr. 68/1990, astfel că, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea fiind legal sesizată, urmează să se pronunțe asupra constituționalității acestora, care, deși preconstituționale, produc efecte după intrarea în vigoare a Constituției din 1991.

Textul de lege criticat prevede că „*Personalul de la locurile de muncă și activitățile care, potrivit reglementărilor existente până în anul 1969 și după aceea, erau prevăzute să fie încadrate în grupele I și II de muncă beneficiază de acest drept pe întreaga perioadă cât au lucrat la locurile de muncă și activitățile respective*”.

Autorul excepției consideră că aceste dispoziții legale, deoarece se aplică numai persoanelor aflate în activitate la data intrării lor în vigoare, iar nu și persoanelor pensionate, încalcă art. 16 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorității publice, fără privilegii și fără discriminări*”.

Dispozițiile art. 2 alin. 1 din Decretul-lege nr. 68/1990, referindu-se la „personalul de la locurile de muncă și activitățile” pentru perioade anterioare datei intrării lor în vigoare, recunosc doar beneficiul unor drepturi cuvenite și câștigate anterior, ale căror efecte sau valorificare, însă, se

face ulterior. Sub acest aspect, apare discriminatorie recunoașterea beneficiului drepturilor respective doar în favoarea persoanelor care sunt încă în activitate la locuri de muncă sau în activități caracterizate prin condiții deosebite, nu și în favoarea celor care anterior au lucrat în aceleași condiții, dar înainte de intrarea în vigoare a Decretului-lege nr. 68/1990, au încetat raporturile lor de muncă, prin pensionare sau din alte motive, ori s-au încadrat la locuri de muncă care nu mai au același caracter. Acest tratament juridic diferențiat încalcă principiul egalității înscris în art. 16 alin. (1) din Constituție. Persoanele în privința cărora se examinează aplicabilitatea dispozițiilor art. 2 alin. 1 din Decretul-lege nr. 68/1990 se găsesc în situații diferite doar sub aspectul statutului lor social — de persoane încadrate la locuri de muncă sau în activități având condiții deosebite, de persoane încadrate la alte locuri de muncă sau în alte activități, ori de persoane care nu s-au mai încadrat în muncă din diverse motive — și toate acestea văzute la o dată exactă, aceea a intrării în vigoare a actului normativ respectiv. Or, în măsura în care textul de lege criticat reglementează beneficiul și posibilitatea valorificării unor drepturi cuvenite și câștigate în perioade când toate aceste categorii de persoane au lucrat în aceleași condiții, este evident că, sub acest aspect, ele se află într-o situație identică, ceea ce impune și tratament juridic identic.

Potrivit art. 150 alin. (1) din Constituție, „*Legile și toate celelalte acte normative rămân în vigoare, în măsura în care ele nu contravin prezentei Constituții*”. Examinând dispozițiile art. 2 alin. 1 și, implicit, integral Decretul-lege nr. 68/1990, Curtea constată că acestea nu sunt abrogate prin efectul prevederilor constituționale citate. Acestea nu sunt neconstituționale pentru că au recunoscut beneficiul acestor drepturi, ci pentru faptul că îl recunosc doar în favoarea unor categorii de cetățeni, nu și în favoarea altora care, realmente, se află în aceeași situație. În cazul în care s-ar considera că dispozițiile Decretului-lege nr. 68/1990 sunt abrogate prin efectul art. 150 alin. (1) din Constituție ar fi private și acele categorii de cetățeni pentru care textul de lege criticat a recunoscut beneficiul drepturilor câștigate prin activitatea desfășurată în condiții deosebite.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 1—3, art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Petru Costea în Dosarul nr. 3.501/1998 al Tribunalului Arad — Secția comercială și contencios administrativ și constată că dispozițiile art. 2 alin. 1 din Decretul-lege nr. 68/1990 pentru înlăturarea unor inechități în salarizarea personalului sunt neconstituționale în măsura în care se aplică numai persoanelor de la locurile de muncă și activitățile care, potrivit reglementărilor existente până în anul 1969 și după aceea, erau prevăzute să fie încadrate în grupele I și II de muncă, nu și celor care au fost încadrate în asemenea locuri de muncă sau activități anterior datei intrării în vigoare a actului normativ respectiv.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 1 iunie 1999.

p. PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. Ioan Muraru

Magistrat-asistent,

Opriș Iulian

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 92
din 10 iunie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 3 lit. a) și ale art. 9 alin. 6 din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Maria Bratu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 3 lit. a) și ale art. 9 alin. 6 din Legea nr. 112/1995, excepție ridicată de Iosif Balint și Aurelia Balint în Dosarul nr. 7.310/C/1998 al Curții de Apel Timișoara — Secția civilă.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 3 iunie 1999 în prezența părților și a reprezentantului Ministerului Public, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 10 iunie 1999.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 8 februarie 1999, Curtea de Apel Timișoara — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 3 lit. a) și ale art. 9 alin. 6 din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, excepție ridicată în Dosarul nr. 7.310/C/1998, prin avocat, de Iosif Balint și Aurelia Balint.

În motivarea excepției se susține că dispozițiile art. 7 alin. 3 lit. a) și ale art. 9 alin. 6 din Legea nr. 112/1995 încalcă mai multe prevederi constituționale, și anume:

— prevederile art. 4 alin. (2) și ale art. 16 alin. (1), prin aceea că promovează o discriminare evidentă între diferite categorii de chiriași;

— prevederile art. 15 alin. (2), întrucât produce efecte retroactive, aplicând sancțiuni civile pentru fapte petrecute anterior intrării lor în vigoare;

— prevederile art. 41 alin. (1) și (2), întrucât încalcă principiul garantării dreptului de proprietate, precum și cel al ocrotirii în mod egal a proprietății private, indiferent de titular;

— prevederile art. 49 alin. (1), întrucât dispun restrângerea exercițiului unor drepturi fără a fi întrunite condițiile cerute de Constituție pentru a putea opera o asemenea restrângere.

Instanța a admis cererea autorilor excepției de neconstituționalitate pentru sesizarea Curții Constituționale, dar, contrar dispozițiilor art. 23 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, republicată, nu și-a exprimat opinia cu privire la excepția ridicată.

Potrivit dispozițiilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului pentru a putea formula și trimite punctele lor de vedere.

În punctul de vedere transmis de Guvern se arată că

lege criticate sunt constituționale. Pentru a ajunge la această concluzie se reține că „Legea nr. 112/1995 nu are caracter retroactiv, ea urmând să reglementeze numai pentru viitor dreptul foștilor proprietari de a li se restitui bunurile respective sau, după caz, de a primi despăgubirile stabilite“. În continuare, se justifică legitimitatea dreptului de proprietate dobândit de stat, care îi asigură și dreptul de dispoziție asupra locuințelor dobândite. Se mai susține că „trebuie să se recunoască statului dreptul de a hotărî neîngrădit asupra regimului juridic al bunurilor intrate în proprietatea sa în baza unor titluri conforme cu legislația existentă în momentul dobândirii dreptului său de proprietate... În sprijinul acestor argumente se invocă și jurisprudența Curții Constituționale, care prin Decizia nr. 485/1997 a stabilit constituționalitatea dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 112/1995, reținând că „Posibilitatea vânzării către chiriași a locuințelor ce nu se restituie în natură foștilor proprietari constituie recunoașterea, prin lege, a unui drept subiectiv, înlăturându-se astfel discriminarea anterioară când un asemenea drept era recunoscut numai chiriașilor din locuințe construite din fondurile statului“. Art. 7 alin. 3 având un conținut similar cu art. 9 alin. 6 — opinează Guvernul — „și art. 7 alin. 3 lit. a) i se poate aplica aceeași motivare cu cea referitoare la constituționalitatea art. 9 din Legea nr. 112/1995“.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul judecătorului-raportor, susținerile părților, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Potrivit art. 144 lit. c) din Constituție și art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Textele atacate din Legea nr. 112/1995, care au fost criticate, au următoarea redactare:

Art. 7. — „Contractele de închiriere încheiate în baza Legii nr. 5/1973 privind administrarea fondului locativ și reglementarea raporturilor dintre proprietari și chiriași, pentru apartamentele din imobilele prevăzute la art. 1, se prelungesc, de drept, pe o perioadă de 5 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii comisiei prevăzute la art. 15 ultimul alineat.

Chiriașii prevăzuți la art. 5 alin. 3 vor beneficia, în perioada de prelungire a contractelor de închiriere, de prevederile legale în vigoare referitoare la construirea unei locuințe proprii prin sprijinul statului sau de prioritate în atribuirea unei locuințe din fondul locativ administrat de autoritățile publice locale.

Nu beneficiază de prevederile art. 1 și 2 și poate fi evacuat după trecerea unui an de la intrarea în vigoare a prezentei legi:

a) chiriașul titular sau membrii familiei sale — soț, soție, copii minori — care au dobândit ori au în trăinat până la 1 ianuarie 1990, în localitatea de domiciliu, o locuință corespunzătoare normelor stabilite prin Legea nr. 5/1973“.

[...]

Art. 9. — „Chiriașii titulari de contract de închiriere care nu se restituie în natură foștilor proprietari sau proprietarii acestora pot opta, după expirarea termenului prevăzut la art. 14, pentru cumpărarea acestor apartamente cu plata întregii sume de bani necesare și a plății

[...]

Alin. 6. — *„Fac excepție de la prevederile alin. 1 chiriașii titulari sau membrii familiei lor — soț, soție, copii minori — care au dobândit sau înstrăinat o locuință proprietate personală după 1 ianuarie 1990, în localitatea de domiciliu“.*

Criticile vizează lit. a) a alin. 3 al art. 7 și alin. 6 al art. 9, potrivit cărora sunt excluși de la beneficiul prelungirii contractului de închiriere pe perioada de 5 ani, fiind pasibili de a fi evacuați, după trecerea unui an, precum și de la opțiunea de a cumpăra apartamentele ce nu se restituie în natură foștilor proprietari, chiriașii titulari de contract sau membrii familiei lor care au dobândit sau înstrăinat o locuință proprietate personală după 1 ianuarie 1990.

Cu privire la excepția ridicată Curtea constată următoarele:

Asupra constituționalității dispozițiilor art. 9 din Legea nr. 112/1995 Curtea Constituțională s-a pronunțat în temeiul dispozițiilor art. 144 lit. a) din Constituție, prin Decizia nr. 73 din 19 iulie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 8 august 1995, reținând că acest text nu contravine art. 41 și 135 alin. (6) din Constituție. Posibilitatea vânzării către chiriași a locuințelor ce nu se restituie în natură foștilor proprietari constituie recunoașterea prin lege a unui drept subiectiv, înlătu-

rându-se, astfel, discriminarea anterioară când un asemenea drept era recunoscut numai chiriașilor din locuințele construite din fondurile statului. Faptul că prin dispozițiile criticate este exclusă o categorie de chiriași nu contravine dispozițiilor constituționale, deoarece potrivit art. 49 alin. (1) din Constituție exercițiul unor drepturi sau libertăți poate fi restrâns prin lege. Astfel reglementările cuprinse în art. 7 alin. (3) lit. a) și art. 9 alin. (6) din Legea nr. 112/1995 reprezintă o asemenea limitare.

Nu poate fi primită nici critica privind violarea art. 16 alin. (1) care stipulează că *„cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice fără privilegii și discriminări“* deoarece potrivit art. 7 și 9 din Legea nr. 112/1995 toți chiriașii titulari ai contractelor de închiriere a apartamentelor în care locuiesc au dreptul de a opta între a cumpăra aceste apartamente după expirarea termenului prevăzut la art. 14 din lege sau de a rămâne în continuare chiriași.

Nici argumentul privind caracterul retroactiv al acestor dispoziții nu poate fi reținut ca motiv de neconstituționalitate, deoarece Curtea constată că aceste reglementări reprezintă voința legiuitorului care a înțeles să excludă anumite categorii de chiriași de la beneficiul prelungirii contractelor de închiriere sau al cumpărării apartamentelor în care locuiesc.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 3 lit. a) și ale art. 9 alin. 6 din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Iosif Balint și Aurelia Balint în Dosarul nr. 7.310/C/1998 al Curții de Apel Timișoara — Secția civilă. Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 10 iunie 1999.

p. PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **Ioan Muraru**

Magistrat-asistent,
Maria Bratu

★

OPINIE SEPARATĂ

Dispozițiile art. 7 alin. 3 lit. a) și cele ale art. 9 alin. 6 din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, sunt neconstituționale, încalcând două principii constituționale de bază, respectiv principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, consacrat în art. 16 alin. (1) din Constituție, și principiul neretroactivității legilor, consacrat în art. 15 alin. (2) din Constituție. Astfel:

1) Dreptul de proprietate, cu toate atributele sale, al statului asupra locuințelor trecute în proprietatea sa, trebuie recunoscut, dacă trecerea în proprietate s-a făcut pe baza unui titlu valabil în raport cu reglementările constituționale și legale în vigoare la data respectivă. Această constatare se impune și pentru cazurile în care trecerea în proprietatea statului s-a făcut prin măsuri contrare principiilor normelor constituționale aplicabile în prezent.

Pe acest drept se bazează opțiunea liberă a statului de a stabili măsuri reparatorii în favoarea foștilor proprietari deosebiți, ca și natura și întinderea acelor măsuri reparatorii. În aceleași condiții statul poate să opteze, fără a i se putea opune obiecția de neconstituționalitate, și în privința regle-

restituie în natură foștilor proprietari ori moștenitorilor acestora; dacă le menține, în continuare, în proprietate și le închiriază; dacă le vinde și în ce anume condiții etc. Chiar dacă optează pentru vânzarea locuințelor respective, are latitudinea, fără a înfrânge vreo normă constituțională, de a excepta de la vânzare anumite categorii de locuințe, cum s-a procedat, spre exemplu, prin art. 10 alin. 1 și 2 din Legea nr. 112/1995 în privința imobilelor declarate monumente istorice și din patrimoniul național și a locuințelor cu dotări speciale sau cu confort sporit etc. Curtea Constituțională a apreciat aceste exceptări ca fiind constituționale (a se vedea în acest sens Decizia nr. 162 din 10 noiembrie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 502 din 28 decembrie 1998).

Legea nr. 112/1995 prevede, ca regulă generală, vânzarea locuințelor nerestituite în natură foștilor proprietari ori moștenitorilor acestora. Legea prevede și anumite excepții de la această regulă generală, unele bazate pe natura sau caracterul unor categorii de imobile cu destinație de locuințe, excepții pe care, după cum am arătat mai înainte, le considerăm ca fiind constituționale, iar altele bazate pe situația particulară a persoanelor care le dețin în chirie, a căror constituționalitate este, cel puțin, discutabilă. Legea nr. 112/1995 prevede, ca regulă generală, că chiriașii titulari și membrii familiei lor care au dobândit sau înstrăinat o locuință proprietate personală după 1 ianuarie 1990, în localitatea de domiciliu, au dreptul de a opta între a cumpăra aceste apartamente după expirarea termenului prevăzut la art. 14 din lege sau de a rămâne în continuare chiriași.

continuare această calitate sau vor să cumpere locuințele deținute.

Diferențierea între categoriile de chiriași în sensul de a acorda anumite drepturi doar pentru unele categorii și de a excepta de la exercițiul acelorași drepturi alte categorii constituie o discriminare nejustificată care încalcă principiul înscris în art. 16 alin. (1) din Constituție.

Art. 7 alin. 3 lit. a) din Legea nr. 112/1995 exceptează de la beneficiul prelungirii de drept a contractului de închiriere, de la posibilitatea de a construi o locuință proprie cu sprijinul statului și de la beneficiul priorității în atribuirea unei locuințe din fondul locativ administrat de autoritățile publice locale „chiriașul titular sau membru al familiei sale — soț, soție, copii minori — care au dobândit ori au înstrăinat după 1 ianuarie 1990, în localitatea de domiciliu, o locuință corespunzătoare normelor stabilite prin Legea nr. 5/1993”, iar art. 9 alin. 6 din lege exceptează aceeași categorie de chiriași, fără a mai prevedea că locuința dobândită ori înstrăinată trebuie să fi fost corespunzătoare normelor de spațiu, de la dreptul de a opta pentru cumpărarea locuințelor deținute în chirie.

Jurisprudența Curții Constituționale este constantă în aprecierea că „Principiul egalității nu înseamnă uniformitate, așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul juridic nu poate fi decât diferit” (Decizia nr. 49 din 10 martie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 23 aprilie 1998), și că „Violarea principiului egalității și nediscriminării există numai atunci când se aplică un tratament diferențiat fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite” (Decizia nr. 2 din 3 februarie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 146 din 10 aprilie 1998).

În privința dispozițiilor art. 7 alin. 3 lit. a) și ale art. 9 alin. 6 din Legea nr. 112/1995 nu se poate susține, fără rezerve pe deplin justificate, că tratamentul juridic diferit vizează doar cetățenii aflați în situații diferite. Situația tuturor chiriașilor tratați, într-un fel sau altul, în art. 7 și 9 din lege se caracterizează, în principal, prin calitatea lor de locatari ai imobilelor cu destinația de locuințe trecute în proprietatea statului, care nu se restituie în natură foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora.

Trecând peste faptul că data de 1 ianuarie 1990 a fost aleasă cu totul arbitrar și fără nici o justificare legală sau rațională, ca dată de referință în privința efectelor dobândirii ori înstrăinării unei locuințe proprietate personală, trebuie observat că toți chiriașii care nu dețin altă locuință, în care s-ar putea muta cu familia, se află într-o situație cu totul identică, indiferent dacă au avut cândva sau nu o asemenea locuință. Este adevărat că există și chiriași ai locuințelor proprietate de stat care au înstrăinat locuințele lor personale în scopuri speculative ori dețineau în proprietate la data intrării în vigoare a Legii nr. 112/1995 și o altă locuință corespunzătoare, dar această categorie trebuia determinată ca atare, prin circumstanțe caracteristice mult mai precise, pentru a nu priva de drepturi și pe alții care nu se află în aceeași situație.

Nu se poate susține nici existența unei motivări obiective și rezonabile tratamentului diferit prevăzut de textele de lege criticate. Dacă s-a urmărit neacordarea unor drepturi chiriașilor care se află într-o situație mai favorabilă, trebuie observat că tratamentul inegal și mijloacele folosite au creat o disproporție vădită între scopul urmărit și rezultatul obținut. S-a creat, în același timp, și o inechitate inadmisibilă. Spre exemplu: chiriașul care a dobândit o locuință proprietate personală anterior datei de 1 ianuarie 1990 și a înstrăinat-o doar cu câteva zile anterior acelei date ori continuă să o dețină și în prezent beneficiază de toate drepturile, pe când cel care a dobândit locuința în aceeași perioadă, dar a înstrăinat-o după data de 1 ianuarie 1990, chiar pentru motivul că nu putea satisface nevoile familiei sale, este privat de acele drepturi.

2) Exceptarea de la beneficiul drepturilor prevăzute de art. 7 și 9 din Legea nr. 112/1995 a unor categorii de chiriași apare și ca o sancțiune civilă pentru fapte juridice anterioare intrării în vigoare a legii, respectiv dobândirea (chiar printr-o simplă acceptare, cum este cazul succesiunii) a unei locuințe ori înstrăinarea locuinței deținute în proprietate, fără a cunoaște sau a putea prevedea posibilele consecințe ale acestor acte. Ținând seama de acest caracter al excepțiilor prevăzute în art. 7 alin. 3 lit. a) și în art. 9 alin. 6 din lege, trebuie observat că dispozițiile legale respective au efecte retroactive prin care încalcă principiul înscris în art. 15 alin. (2) din Constituție.

Judecător-raportor,
Kozsokár Gábor

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 99 din 29 iunie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. 2 și ale art. 25 alin. 1-4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanțelor bugetare, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 53/1997

Ioan Muraru — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Paula C. Pantea — procuror
Florentina Geangu — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. 2 și ale art. 25 alin. 1-4

creanțelor bugetare, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 53/1997, ridicată de Societatea Comercială „Bayindir Lido Tourism and Commercial Investments” — S.A. din București în Dosarul nr. 8.145/1998 al Judecătorei Sectorului 1 București.

La apelul nominal au răspuns avocații Constantin Cernescu și Beatrice Onica Jarka pentru autorul excepției, lipsind Ministerul Finanțelor și Banca Turco-Română, pentru care procedura de citare este legal încheiată.

Cauza fiind în stare de judecată, apărătorii autorului excepției susțin excepția de neconstituționalitate, arătând că dispozițiile art. 10 alin. 2 și 3 și ale art. 25 alin. 1-4 din

creanțelor bugetare, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 53/1997 „contravin prevederilor art. 41 alin. (1) și (7) teza a doua, art. 21 alin. (1) și (2) și principiului separației puterilor în stat garantat de art. 125 alin. (1) și art. 135 alin. (1) din Constituție“. În concluzie, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul Ministerului Public arată că dispozițiile legale criticate nu încalcă prevederile constituționale, invocând jurisprudența Curții Constituționale și, în consecință, apreciază că excepția este neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 8 februarie 1999 Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. 2 și 3 și ale art. 25 alin. 1-4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanțelor bugetare, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 53/1997, ridicată de Societatea Comercială „Bayindir Lido Tourism and Commercial Investments“ — S.A. din București. În motivarea excepției se arată că: neconstituționalitatea textelor invocate se justifică prin garantarea și ocrotirea de către stat a dreptului de proprietate, „prezumția de liceitate“ a dobândirii averii, separarea puterilor în stat, accesul liber la justiție; sunt explicate dispozițiile Legii nr. 105/1997, mai ales cât privește operațiunile de verificare și control desfășurate de către organele de specialitate ale Ministerului Finanțelor; se consideră că procedurile prevăzute de Legea nr. 105/1997 se realizează în cadrul aceluiași organ administrativ; se susține că pe timpul procedurilor administrative prealabile, obligațiile de plată sunt stabilite numai prin titluri de creanță (art. 10 alin. 2 și 3 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996); primele patru alineate ale art. 25 doar conferă actului de control caracter executoriu; coroborat cu art. 10 alin. 2 și 3, art. 25 permite, în totală contradicție cu dispozițiile constituționale [art. 41 alin. (7) teza a doua] care instituie prezumția liceității dobândirii averii, executarea silită a unei părți din aceasta, de către chiar organul de control, pe parcursul procedurii administrative prealabile, înainte să existe posibilitatea legală ca organele judecătorești să se pronunțe asupra caracterului licit sau ilicit al dobândirii averii contribuabilului; se susține că, din moment ce în cadrul aceluiași organ — Ministerul Finanțelor —, se realizează un control ierarhic de legalitate, nu se poate aprecia, în spiritul separației puterilor în stat, că oricare dintre actele emise este și act administrativ intrat în circuitul civil; s-ar face astfel loc unui abuz de drept, lipsind cenzurarea actului de către instanța judecătorească (art. 21 din Constituție); garanția dreptului de proprietate este răsturnată de către un organ al administrației de stat, deoarece dreptul de proprietate asupra părții de avere pe care organul de control o consideră creanță fiscală, potrivit actului de control, nu mai este garantat; o asemenea răspundere înainte ca o instanță judecătorească să se pronunțe asupra „liceității dobândirii acesteia“ nu poate decât să contravină garantării constituționale a dreptului de proprietate; „toate căile de atac administrative prevăzute de Legea nr. 105/1997, care reprezintă dreptul comun în materie, sunt exercitate de organele Ministerului Finanțelor și soluționate de acestea, având ca finalitate decizia ministrului finanțelor“; se permite executarea silită înainte să existe un control de legalitate și temeinicie desfășurat de instanțele judecătorești; substituirea organelor administrative instanțelor judecătorești încalcă separația puterilor în stat; executarea silită pe timpul căilor de atac administrative, când

acestor căi prealabile, contravine liberului acces la justiție; nici art. 76 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 „nu permite cu adevărat accesul liber la justiție în apărarea dreptului de proprietate“, deși prevede posibilitatea formulării contestației la executare.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată apreciază excepția ca fiind neîntemeiată, întrucât dispozițiile criticate nu aduc vreo atingere drepturilor consacrate prin Constituție, nu îngrădesc accesul liber la justiție și nu afectează protecția proprietății private.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului. În punctul său de vedere Guvernul consideră excepția neîntemeiată, arătând că dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 11/1996 asigură tuturor debitorilor un tratament juridic echitabil, precum și, coroborat cu prevederile Legii nr. 105/1997, un sistem eficient al exercitării dreptului de petiționare și, în general, accesul liber la justiție conform art. 21 din Constituție. De asemenea, se susține că reglementarea modalităților specifice realizării creanțelor bugetare este în acord cu dispozițiile legii fundamentale privind respectarea obligațiilor prevăzute de lege, că nu aduce atingere dreptului de proprietate — garantat în limitele stabilite de lege — sau caracterului licit al dobândirii proprietății [art. 41 alin. (1) și (7)], că nu contravine prevederilor constituționale referitoare la înfăptuirea justiției (art. 125) și nici celor care consacră ocrotirea proprietății (art. 135).

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile apărătorilor autorului excepției și ale procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost legal sesizată.

Excepția de neconstituționalitate privește art. 10 alin. 2 și art. 25 alin. 1-4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanțelor bugetare, aprobată și modificată prin Legea nr. 108/1996, care prevăd următoarele:

Art. 10. [...] „*Exercitarea căilor de atac la organele competente, de către plătitor, cu privire la stabilirea obligațiilor bugetare, nu suspendă obligația acestora de plată. Cu toate acestea, Ministerul Finanțelor, la cererea plătitorului, poate dispune, ținând seama de motivele invocate de acesta, suspendarea obligației de plată, până la soluționarea primei căi de atac.*“ (astfel cum a fost modificat prin Ordonanța Guvernului nr. 53/1997).

Art. 25. — „*Executarea silită a creanțelor bugetare poate fi pornită numai în temeiul unui titlu executoriu emis de organul competent potrivit legii, ori al unui alt înscris căruia legea îi recunoaște caracterul de titlu executoriu.*“

Titlul de creanță devine titlu executoriu la data la care creanța bugetară este scadentă prin expirarea termenului de plată prevăzut de lege sau stabilit de organul competent, ori în alt mod prevăzut de lege.

Pentru obligațiile bugetare reprezentând impozite, taxe, contribuții, amenzi, majorări de întârziere și alte sume datorate și neachitate la termenul legal de plată, titlul executoriu îl constituie actul, emis sau aprobat de organul competent, prin care acestea se stabilesc.

În cazul în care suma neachitată la scadente din obligația bugetară este înscrisă în titlul executoriu emis de organul competent,

Ministerului Finanțelor, organul de executare va întocmi, pentru fiecare creanță, câte un act distinct, denumit titlu executoriu, care va conține: antetul organului emitent; numele și prenumele sau denumirea debitorului, domiciliul sau sediul acestuia, precum și orice alte date de identificare; cuantumul și natura sumelor datorate; temeiul legal al puterii executorii a titlului; data întocmirii titlului, ștampila și semnătura organului de executare.“

Examinând excepția, Curtea Constituțională constată că în mod greșit autorul acesteia a invocat și neconstituționalitatea dispozițiilor art. 10 alin. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996, deoarece, chiar și în urma modificării acestei ordonanțe prin Ordonanța Guvernului nr. 53/1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 30 august 1997, art. 10 are numai două alineate. Așa fiind, Curtea urmează a se pronunța asupra constituționalității dispozițiilor art. 10 alin. 2 și ale art. 25 alin. 1–4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996.

În ceea ce privește art. 10 alin. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996, acesta interzice suspendarea executării obligațiilor de plată pe timpul exercitării căilor de atac. Este o modalitate considerată de legiuitor ca eficientă și operativă de executare a creanțelor bugetare, ca resurse financiare publice. În legătură cu aceasta, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 170 din 10 decembrie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 4 februarie 1999, considerând textul constituțional. În motivarea deciziei sale, motive ce sunt pertinente și în cauza de față, Curtea a arătat următoarele: textul nu încalcă liberul acces la justiție, consacrat de art. 21 din Constituție, deoarece Legea nr. 105/1997 deschide prin art. 9 calea acțiunii în justiție, astfel încât hotărârea organului de jurisdicție administrativă este supusă controlului judecătoresc; instituirea unei proceduri administrativ-jurisdicționale nu este contrară art. 21 din Constituție, cât timp decizia organului administrativ poate fi atacată în fața unei instanțe judecătorești; nu sunt înfrânte nici dispozițiile art. 41 din Constituție, deoarece textul atacat nu afectează protecția proprietății private, împotriva executării silite putându-se formula contestație la executare, iar instanța are posibilitatea suspendării executării.

Deoarece nu au intervenit elemente noi care să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții în acest domeniu,

excepția de neconstituționalitate privind dispozițiile art. 10 alin. 2 urmează a fi respinsă.

Referitor la dispozițiile art. 25 alin. 1 și 2 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996, Curtea constată că acestea, stabilind regulile privind executarea silită, ca urmare a unui titlu executoriu, și dând acest caracter și titlului de creanță, nu contravin nici unui text constituțional, ele înscriindu-se în principiile clasice menționate mai înainte. Susținerile autorului excepției privind aceste dispoziții sunt contrazise, în mare parte, chiar de faptul că litigiul a ajuns în fața unei instanțe judecătorești. Este o dovadă evidentă a faptului că dispozițiile legale criticate nu interzic accesul liber la justiție și că autoritățile administrative nu se suprapun celor judecătorești.

În legătură cu constituționalitatea alin. 3 și 4 ale art. 25 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 31 din 2 martie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 196 din 5 mai 1999, declarând textele constituționale. În motivarea deciziei sale, Curtea a reținut că: potrivit art. 372 din Codul de procedură civilă, executarea silită se poate realiza „în virtutea unei hotărâri judecătorești” sau „în virtutea unui titlu executoriu, definit ca atare prin lege”; deci alin. 3 și 4 din art. 25 nu contravin prevederilor de mai înainte; executarea silită se poate face și în baza unor titluri notariale; nu se încalcă regimul de separație între puterea legiuitoare și cea judecătorească, cât timp debitorul are posibilitatea ca, pe calea contestației la executare, să supună instanței de judecată litigiul ce ar rezulta din contestarea titlului executoriu; referirea la art. 41, privind interdicția confiscării averii și prezumția caracterului licit al dobândirii acesteia, este lipsită de relevanță, deoarece textul nu privește confiscări de bunuri, stabilite în cadrul unui proces penal sau în temeiul constatării săvârșirii unei contravenții, ci privește datorii neplătite către bugetul de stat; ca atare, nu pot fi evocate prezumția de vinovăție și cea de dobândire ilicită a averii; potrivit art. 53 din Constituție, cetățenii au obligația să contribuie prin impozite și taxe la cheltuielile publice.

Întrucât nu au intervenit elemente noi care să determine Curtea să-și schimbe jurisprudența, urmează ca și excepția de neconstituționalitate privind prevederile art. 25 alin. 1–4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 să fie respinsă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. 2 și art. 25 alin. 1–4 din Ordonanța Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanțelor bugetare, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 53/1997, excepție ridicată de Societatea Comercială „Bayindir Lido Tourism and Commercial Investments” — S.A. din București în Dosarul nr. 8.145/1998 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 29 iunie 1999.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. **Ioan Muraru**

Magistrat-asistent,

Floremina Georgiu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 102

din 29 iunie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 97 și 98
din Legea nr. 26/1996 — Codul silvic

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Florentina Geangu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 97 și 98 din Legea nr. 26/1996 — Codul silvic, ridicată de Petru Pop în Dosarul nr. 7.955/1998 al Tribunalului Cluj.

La apelul nominal se constată lipsa părților: Petru Pop, Ioan Pop și Adrian Nicolae Iudecan. Procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public, referindu-se la jurisprudența Curții Constituționale, solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Decizia penală nr. 255 din 15 martie 1999, Tribunalul Cluj a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 97 și 98 din Legea nr. 26/1996 — Codul silvic, excepție ridicată de Petru Pop, și a dispus suspendarea judecării cauzei. În motivarea excepției, se susține că textele legale menționate sunt contrare prevederilor art. 23 alin. (2) din Constituție, care consacră principiul legalității incriminării și a pedepsei. Astfel, în condițiile în care fapta devine infracțiune sau contravenție, în funcție de valoarea unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, iar această valoare este stabilită conform ordinului ministrului apelor, pădurilor și protecției mediului, se ajunge la situația condamnării unei persoane pe temeiul unui act normativ, altul decât legea. De asemenea, se susține că prevederile legale în cauză contravin și art. 20 alin. (2) din Constituție, coroborat cu art. 7 alin. 1 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în care se prevede că „nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituie o infracțiune potrivit dreptului național sau internațional”.

Exprimându-și opinia asupra excepției de neconstituționalitate ridicate, instanța consideră că normele de incriminare cuprinse în art. 97 și 98 din Legea nr. 26/1996 sunt neconstituționale, deoarece prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, pe baza căruia se poate stabili prejudiciul, ca element constitutiv al infracțiunii, este stabilit printr-un act normativ al Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că excepția de neconstituționalitate este nefondată. În motivarea acestui punct de vedere se arată că din examinarea prevederilor atacate, precum și a celor al art. 107 alin. (1) din Legea nr. 26/1996 rezultă că atât elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute la art. 97 alin. 1 și la art. 98 alin. 1 din lege, precum și criteriile și condițiile

potrivit cărora acestea se determină sunt reglementate prin lege, astfel că nu pot fi apreciate ca neconstituționale prin raportarea lor la dispozițiile art. 23 alin. (9) din Constituție. Cu privire la prevederile art. 97 alin. 2 și 3 și ale art. 98 alin. 2 și 3 din Legea nr. 26/1996, se consideră, de asemenea, că excepția este neîntemeiată, întrucât textele respective reglementează formele agravante ale infracțiunilor prevăzute la art. 97 alin. 1 și art. 98 alin. 1, astfel că problema juridică este aceeași ca și în cazul infracțiunilor reglementate de aceste ultime alineate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Excepția are ca obiect dispozițiile art. 97 și 98 din Legea nr. 26/1996 — Codul silvic, care prevăd:

— **Art. 97:** „*Tăierea sau scoaterea din rădăcini, fără drept, de arbori, puiți sau lăstari din fondul forestier național sau de pe terenurile cu vegetație forestieră prevăzute la art. 6, dacă valoarea pagubei este de peste 5 ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior sau dacă valoarea pagubei este sub această limită, dar fapta a fost săvârșită de cel puțin două ori în interval de 2 ani, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 4 ani sau cu amendă.*

Dacă fapta a avut ca urmare o pagubă în valoare de peste 20 de ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, pedeapsa este închisoarea de la 1 la 5 ani.

Când fapta a avut ca urmare o pagubă în valoare de peste 50 de ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Maximul pedepselor prevăzute la alin. 1—3 se majorează cu 3 ani, în cazul în care faptele au fost săvârșite în următoarele împrejurări:

- a) de două sau mai multe persoane împreună;*
  - b) de o persoană având asupra sa o armă sau substanțe chimice periculoase;*
  - c) în timpul nopții;*
  - d) în arii forestiere protejate.*
- Tentativa se pedepsește.”*

— **Art. 98:** „*Furtul de arbori doborâți sau ruși de fenomene naturale, ori de arbori, puiți sau lăstari care au fost tăiați ori scoși din rădăcini, cu sau fără drept, din fondul forestier național sau de pe terenurile cu vegetație forestieră prevăzute la art. 6, dacă valoarea pagubei este de peste 5 ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, ori dacă valoarea pagubei este sub această limită, dar fapta a fost săvârșită de cel puțin două ori în interval de 2 ani, se pedepsește cu închisoarea de la 1 la 5 ani sau cu amendă.*

Dacă fapta a avut ca urmare o pagubă în valoare de peste 20 de ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.

Când fapta a avut ca urmare o pagubă în valoare de peste 50 de ori mai mare decât prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 7 ani.

În cazul în care furtul a fost săvârșit în împrejurările prevăzute la art. 97 alin. 4, maximul pedepselor prevăzute în alineatele precedente se majorează cu 3 ani.

Mijloacele de transport și uneltele folosite care au servit la săvârșirea infracțiunii sunt supuse confiscării speciale în condițiile prevăzute la art. 118 din Codul penal.

Tentativa se pedepsește.

În legătură cu constituționalitatea dispozițiilor art. 97 alin. 1, 2 și 4 din Codul silvic, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 27 din 23 februarie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 261 din 7 iunie 1999, statuând că acestea sunt constituționale, pentru următoarele considerente: dispozițiile criticate prevăd elementele constitutive ale infracțiunilor pe care le reglementează. În plus, art. 109 din Codul silvic menționează că „Prevederile prezentului titlu se completează cu dispozițiile Codului penal și ale Codului de procedură penală”. Față de aceste dispoziții legale, sunt prevăzute toate condițiile cerute pentru ca faptele respective să constituie infracțiune. Examinarea textelor de lege criticate prin excepția de neconstituționalitate scoate în evidență că acestea definesc în măsură suficientă infracțiunile pe care le prevăd, descriind comportamentul ilegal incriminat și stabilind, în mod expres, pedepsele aplicabile; este adevărat că prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior este stabilit, în baza art. 107 alin. 1 din Codul silvic și art. 5 din Legea nr. 81/1993, de către autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură, respectiv Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, dar această determinare se face în baza unei împuterniciri date prin lege organică, iar evaluarea pagubelor are la bază criteriile stabilite de lege (anexa nr. 1 la Legea nr. 81/1993 referitoare la evaluarea pagubelor cauzate prin tăierea, scoaterea din rădăcini, distrugerea, degradarea sau sustragerea arborilor, puietilor sau lăstarilor, în cazul în care prejudiciul este produs prin fapte care, potrivit legii, constituie contravenții sau infracțiuni); așa cum se subliniază în punctul de vedere al Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, „prețul mediu este stabilit și calculat în raport cu parametrii prevăzuți de lege, deci în baza unui criteriu obiectiv și legal, cu înlăturarea oricăror elemente subiective sau discreționare ce ar putea duce la încălcarea principiului legalității incriminării și supremației legii”.

În sensul celor arătate, Curtea Constituțională a statuat și prin Decizia nr. 2 din 10 ianuarie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 din 30 aprilie 1996, când, soluționând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 din Legea nr. 81/1993, pe care a admis-o, în parte, s-a pronunțat și cu privire la legalitatea incriminării ca infracțiuni a faptelor prevăzute la acea dată de reglementarea legală în materie, respectiv art. 30 și art. 31 din Legea nr. 2/1987 privind conservarea, protejarea și dezvoltarea pădurilor, exploatarea lor rațională, economică și menținerea echilibrului ecologic. Prin acea decizie s-a reținut că sunt satisfăcute imperativele principiului legalității pedepsei, prevăzut la art. 23 alin. (9) din Constituție, coroborat cu art. 72 alin. (3) lit. f) din legea fundamentală, și principiului supremației legii. Cât privește atribuția Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului de a

preciza prețul în funcție de care se determină cuantumul pagubei, s-a reținut că acest preț nu poate fi altul decât cel stabilit potrivit legii, deci pe baza unui criteriu obiectiv și legal, cu înlăturarea oricărei aprecieri subiective și discreționare, care ar avea semnificația încălcării principiului legalității incriminării și supremației legii. Prin decizia menționată, Curtea Constituțională a mai reținut că „prin competența Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului de a stabili prețul respectiv nu se poate înțelege decât obligația acestuia de a-l calcula în raport cu parametrii prevăzuți de lege. Textul de lege nu conferă ministerului atribuția de a stabili prețul în mod subiectiv, discreționar, exclusiv în funcție de aprecierea sa, ci îi impune obligația, inerentă unui expert, de a-l calcula în mod corect, ceea ce învederează un criteriu obiectiv”. Referitor la necesitatea precizării prețurilor negociate în actul de stabilire a prețului mediu, în considerentele deciziei se precizează că teza „se justifică prin aceea că numai astfel este posibilă cenzura judecătorească a modului de calcul al prețului de către minister, ceea ce este necesar tocmai având în vedere rolul de expert pe care îl are ministerul în determinarea prețului”. Prin aceeași decizie s-a stabilit, de asemenea, că nepublicarea prețului mediu rezultat din negociere nu este o problemă de constituționalitate, deoarece principiul legalității pedepsei și supremației legii nu presupune necesitatea ca și aceste prețuri să fie publicate, prețul mediu nefiind un element constitutiv al infracțiunii, ci numai un criteriu pentru determinarea pagubei de care depinde incriminarea.

Deoarece nu au intervenit elemente noi, care să determine modificarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția pronunțată privind dispozițiile art. 97 alin. 1, 2 și 4 și ale art. 98 alin. 1, 2 și 4 din Codul silvic își menține valabilitatea și în cauza de față și, în consecință, excepția de neconstituționalitate a prevederilor legale menționate urmează a fi respinsă.

Referitor la dispozițiile art. 97 alin. 3 din Codul silvic, Curtea constată că acestea stabilesc o agravantă, fiind dependente de primele două alineate, și, ca atare, le sunt aplicabile aceleași considerațiuni. Alin. 5 al aceluiași articol pedepsește tentativa și nu ridică alte probleme de constituționalitate.

În legătură cu art. 98 din Codul silvic, urmează a se reține că alin. 3 cuprinde, de asemenea, o agravantă; alin. 5 dispune confiscarea specială, permisă de Constituție, iar alin. 6 pedepsește tentativa. Nici în ceea ce privește aceste alineate nu se ridică probleme de constituționalitate.

Față de cele arătate, urmează a fi respinsă și excepția de neconstituționalitate privind dispozițiile art. 97 alin. 3 și 5 și ale art. 98 alin. 3, 5 și 6 din Codul silvic.

În prezent, prin publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 25 mai 1999, a Ordinului ministrului apelor, pădurilor și protecției mediului nr. 440/1999 pentru aprobarea prețului mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, este asigurată cunoașterea și aplicarea prevederilor Codului silvic.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 97 și 98 din Legea nr. 26/1996 — Codul silvic —, ridicată de Petru Pop în Dosarul nr. 7.955/1998 al Tribunalului Cluj.
Definitivă.

Pronunțată în sesiunea publică din data de 29 iunie 1999.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. Ioan Muraru

Magistrat-asistent,

Teodor Găvruta

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 105
din 1 iulie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, aprobată cu modificări prin Legea nr. 12/1995

Ioan Muraru — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Lucian Stângu — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Paula C. Pantea — procuror
Doina Suliman — magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, aprobată cu modificări prin Legea nr. 12/1995, excepție ridicată de Societatea Comercială „Trans Impex Stats” — S.R.L. din Reghin în Dosarul nr. 2.797/R/1998 al Judecătorei Reghin.

La apelul nominal lipsesc părțile, Societatea Comercială „Trans Impex Stats” — S.R.L. din Reghin și Direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat Mureș, pentru Garda financiară Mureș, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public, având în vedere jurisprudența Curții, solicită respingerea excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 16 februarie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 2.797/R/1998, Judecătoria Reghin a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, aprobată cu modificări prin Legea nr. 12/1995, excepție ridicată de Societatea Comercială „Trans Impex Stats” — S.R.L. din Reghin, cu ocazia judecării plângerii formulate împotriva procesului-verbal de contravenție încheiat de Garda financiară Mureș la data de 20 noiembrie 1997.

În motivarea excepției se susține că dispozițiile atacate contravin prevederilor constituționale ale art. 49 alin. (1) referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 134 alin. (1) și alin. (2) lit. a) și b) care statuează că economia României este o economie de piață, stabilind totodată în sarcina statului obligația de a asigura libertatea comerțului și proteja la interesele naționale în activitatea economică, financiară și valutară, precum și ale art. 135 alin. (6) potrivit căruia „Proprietatea privată este, în condițiile legii, inviolabilă”.

Exprimându-și opinia, instanța de judecată precizează că de dispozițiile legale atacate depinde judecarea cauzei și apreciază că acestea nu încalcă textele constituționale

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul său de vedere, Guvernul consideră că excepția este neîntemeiată, deoarece, „pe de o parte, activitatea de comerț exterior a agenților economici se desfășoară pe baza autonomiei lor juridice, iar, pe de altă parte, este necesar ca această activitate să se încadreze într-un sistem economic și să fie concordantă cu interesul național”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând Încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Potrivit art. 144 lit. c) din Constituție și art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze excepția ridicată.

Textul art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, aprobată cu modificări prin Legea nr. 12/1995, are următorul cuprins: „În vederea consolidării regimului valutar în vigoare și întăririi disciplinei financiare privind disponibilitățile în conturile valutare, se stabilesc următoarele:

1. Persoanele juridice și fizice autorizate în condițiile legii, care produc și comercializează mărfuri, execută lucrări și prestează servicii pe teritoriul României, vor livra mărfurile, vor executa lucrările și vor presta serviciile numai cu plata în lei, cu excepția celor altfel reglementate în mod expres prin acte normative și numai pe baza autorizării exprese a Băncii Naționale a României.

2. Persoanele juridice și fizice prevăzute la art. 1 sunt obligate să încaseze sumele în valută aferente exporturilor de mărfuri, executărilor de lucrări și prestărilor de servicii în străinătate, precum și din orice alte operațiuni și tranzacții externe, prin conturile deschise în România la bănci autorizate.

3. În cazul operațiunilor de încasare la vedere, repatrierea valutei rezultate în urma producerii actului de comerț internațional se va face în maximum 5 zile de la data încasării, dar nu mai târziu de 90 de zile calendaristice, calculate de la data atestării documentare a trecerii mărfii prin frontiera română, sau, după caz, a executării lucrărilor și prestării serviciilor în străinătate, în funcție de zona geografică a partenerului extern.

Pentru operațiunile cu încasare la termen între 90 și 360 de zile, cât și pentru cele pe credit de peste 1 an, pentru care Ministerul Comerțului a eliberat licențe în limita unui plafon stabilit anual de Banca Națională a României, termenul de repatriere este de maximum 15 zile calendaristice calculate de la data scadenței plății, stabilite conform clauzelor contractuale.

În cazul plăților în avans pentru importuri, pentru care nu s-a livrat marfa, nu s-a executat lucrarea sau nu s-a prestat serviciul, sau pentru care nu s-a restituit avansul plătit, se aplică aceeași perioadă de 15 zile calendaristice calculate de

Ministerul Comerțului, în raport cu obiectivele politicii comerciale, va propune Guvernului, în vederea aprobării, lista grupelor de produse care pot fi exportate cu plata până la 90 de zile calendaristice de la data livrării, precum și lista grupelor de produse cu plata peste 1 an de la data livrării, produsele necuprinse în cele două categorii de grupe de produse putând fi exportate cu plata la termene între 90 și 360 de zile calendaristice.

4. Deținerea de disponibilități valutare în conturi bancare în străinătate de către persoanele juridice și fizice prevăzute la pct. 1 poate fi făcută numai pe baza și în condițiile autorizării prealabile a Băncii Naționale a României.

5. Operațiunile de transferuri externe privind investițiile directe în străinătate, investițiile de portofoliu și alte transferuri de sume în valută, efectuate potrivit normelor legale, se pot face numai cu avizul prealabil al Ministerului Finanțelor și cu autorizarea Băncii Naționale a României.

Pentru operațiunile prevăzute la alineatul precedent se va asigura repatrierea sumelor în valută rezultate din aceste operațiuni, după cum urmează:

— în termen de 30 de zile calendaristice de la data stabilirii și disponibilizării în valută convertibilă a sumelor reprezentând dividende din activitatea de investiții în străinătate, precum și a cotelor-părți provenind din lichidarea acestor investiții, ținând seama de reglementările legale și de datele calendaristice de început și de sfârșit ale anului financiar în țările în care s-au efectuat aceste investiții;

— în termen de 15 zile calendaristice calculate de la scadența plății stabilite conform clauzelor contractuale pentru celelalte operațiuni prevăzute la alin. 1.

6. Pentru operațiunile legate de export-import fără încasare efectivă de valută, destinate completării fondului de marfă pe piața internă, autorizate de organele abilitate în acest scop prin hotărâre a Guvernului, persoanele juridice și fizice prevăzute la pct. 1 sunt obligate, în situația efectuării în prealabil a exporturilor, să realizeze importurile corespunzătoare în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la data efectuării exporturilor. În caz contrar, acestea sunt obligate la repatrierea în valută a contravalorii exporturilor într-un termen suplimentar de maximum 15 zile calendaristice.

7. În cazul constatării nerespectării termenelor menționate la pct. 3, 5 și 6, precum și a celor menționate în autorizația Băncii Naționale a României eliberată conform pct. 4, privind repatrierea încasărilor în valută, se vor aplica următoarele amenzi contravenționale reprezentând:

— 10%, în lei, asupra sumelor în valută nerepatriate, pentru întârzieri de până la 30 de zile calendaristice;

— 15%, în lei, asupra sumelor în valută nerepatriate, pentru întârzieri între 30 și 60 de zile calendaristice;

— 20%, în lei, asupra sumelor în valută nerepatriate, pentru fiecare lună calendaristică care depășește primele 60 de zile de întârziere.

În toate situațiile se menține obligația repatrierii sumelor în valută în termen de 30 de zile calendaristice de la data constatării contravenției.

În cazul depășirii termenului de la alineatul precedent, penalitățile stabilite la art. 7 din Legea nr. 76/1992, astfel cum a fost modificat prin prezenta ordonanță, se majorează cu 50%.

8. Constatarea contravenției și aplicarea sancțiunilor prevăzute la pct. 7 revin organelor Ministerului Finanțelor și Băncii Naționale a României, împuternicite în acest scop.

9. Dispozițiile prezentei ordonanțe referitoare la sancțiunile contravenționale se completează cu prevederile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor, cu

Pentru calcularea amenzilor contravenționale prevăzute la pct. 7 se utilizează cursul de schimb valutar în vigoare la data constatării contravenției."

Aceste dispoziții legale prevăd o serie de măsuri care au ca scop consolidarea regimului valutar și întărirea disciplinei financiare privind disponibilitățile în conturile valutare ale persoanelor fizice și juridice prin obligația acestora de a încasa sumele în valută aferente exporturilor de mărfuri, executărilor de lucrări și prestațiilor de servicii în străinătate în termenele stabilite prin ordonanță.

Primele șase puncte ale articolului IV din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994, în funcție de situații, stabilesc termenele până la care trebuie repatriată valuta, iar punctul 7 prevede sancțiunea amenzii contravenționale care se aplică în cazul nerespectării acestor termene, competența de constatare și aplicare a acestei sancțiuni revenind organelor Ministerului Finanțelor și Băncii Naționale a României, împuternicite în acest scop potrivit punctului 8.

Cu privire la constituționalitatea punctului 7 al art. IV din ordonanța atacată, Curtea Constituțională, prin deciziile nr. 157 și nr. 161 din 10 noiembrie 1998, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 3 din 11 noiembrie 1999, precum și nr. 186 din 17 decembrie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 52 din 5 februarie 1999, a statuat că prevederile constituționale ale art. 49 privesc, prin conținutul lor, drepturi și libertăți fundamentale ale cetățenilor, iar cele ale art. 134, stabilind obligația statului de a asigura protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară, nu sunt înfrânte, deoarece obligația de repatriere a valutei nu este contrară economiei de piață și libertății comerțului.

Întrucât nu au intervenit elemente noi de natură să justifice modificarea jurisprudenței Curții, soluția pronunțată prin deciziile sus-menționate își menține valabilitatea și în această cauză.

Autoarea excepției consideră că întreg conținutul articolului IV din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 este neconstituțional în raport cu art. 49, art. 134 alin. (1) și alin. (2) lit. a) și b), precum și cu art. 135 alin. (6) din Constituție, deoarece „prin instituirea... obligațiilor agenților economici de a încasa sumele în valută aferente exporturilor de mărfuri, executărilor de lucrări... precum și din orice alte operațiuni și tranzacții externe doar prin conturi deschise în România și doar la bănci autorizate de Banca Națională a României se realizează o îngrădire a drepturilor și libertăților fundamentale, întrucât principiul libertății comerțului înseamnă și posibilitatea pentru agenții economici de a-și stabili împreună cu partenerii contractului locul unde urmează a se face plata și modalitățile de plată”.

Obligația de repatriere a valutei, cât și efectuarea operațiunilor prin conturile deschise în România la bănci autorizate nu violează art. 49 alin. (1) din Constituție, deoarece acesta, reglementând situațiile în care pot fi restrânse drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, nu se aplică în cauză. Conform art. 41 alin. (1) din Constituție, în ceea ce privește dreptul de proprietate, conținutul și limitele acestuia sunt stabilite de lege.

Nu se pot reține nici susținerile potrivit cărora sunt încălcate art. 134 alin. (1) și alin. (2) lit. a) și b) și art. 135 alin. (6) din Constituție, întrucât, în condițiile legii, a proprietății private nu poate fi opusă cerințelor apărării intereselor naționale în activitatea financiară și valutară, în stadiul actual de dezvoltare a economiei de piață. Nici economia de piață și nici libertatea comerțului nu justifică încălcarea obligației de repatriere a valutei și a

constituirea fondurilor valutare depinde funcționarea însăși a economici în activitatea de comerț exterior nu se poate realiza decât cu respectarea acestor obligații.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum al art. 1—3, art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, cu șase voturi pentru și un vot împotriva,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. IV din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994 privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, aprobată cu modificări prin Legea nr. 12/1995, excepție ridicată de Societatea Comercială „Trans Impex Stats” — S.R.L. din Reghin în Dosarul nr. 2.797/R/1998 al Judecătoriei Reghin.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 1 iulie 1999.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. **Ioan Muraru**

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea unor licențe de concesiune a activităților de dezvoltare-exploatare, încheiate între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și Societatea Comercială „Cimentul” — S.A.

În temeiul prevederilor art. 11 din Legea minelor nr. 61/1998,

Guvernul României hotărăște:

Art. 1. — Se aprobă licențele de concesiune a activităților de dezvoltare-exploatare, încheiate între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și Societatea Comercială „Cimentul” — S.A., în calitate de concesionar, în perimetrele „Mirșid” din comuna Mirșid, județul Sălaj, „Borzești” din localitatea Borzești, județul Cluj, „Hodiniș—Turda” din municipiul Turda, județul Cluj, „Săndulești (Nord)—Turda” din comuna Săndulești,

județul Cluj, și „Cheia” din municipiul Turda, județul Cluj, prevăzute în anexele nr. 1—5 care fac parte integrantă din prezenta hotărâre*).

Art. 2. — Licențele de concesiune a activităților de dezvoltare-exploatare prevăzute la art. 1 intră în vigoare la data publicării prezentei hotărâri în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PRIM-MINISTRU
RADU VASILE

Contrasemnează:
Președintele Agenției Naționale
pentru Resurse Minerale,
Mihail Ianăș
Ministrul industriei și comerțului,
Radu Berceanu
Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Remeș

București, 22 iulie 1999.

Nr. 523

P R E Ţ U R I L E
practice de Regia Autonomă „Monitorul Oficial“
pentru abonamentele la publicațiile sale în anul 1999

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoarea abonamentului anual — lei —	Valoarea abonamentului trimestrial — lei —			
			Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
1.	Monitorul Oficial al României, Partea I, în limba română	1.000.000	250.000	275.000	302.500	332.750
2.	Monitorul Oficial al României, Partea I, în limba română, numere bis	320.000	80.000	80.000	80.000	80.000
3.	Monitorul Oficial al României, Partea I, în limba maghiară	1.030.000	257.500	257.500	257.500	257.500
4.	Monitorul Oficial al României, Partea a II-a	1.920.000	480.000	480.000	480.000	480.000
5.	Monitorul Oficial al României, Partea a III-a	360.000	90.000	90.000	90.000	90.000
6.	Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a	1.500.000	375.000	375.000	375.000	375.000
7.	Colecția Legislația României	300.000	75.000	82.500	90.750	99.825
8.	Colecția de hotărâri ale Guvernului României și alte acte normative	640.000	160.000	176.000	193.600	213.000
9.	Repertoriul actelor normative publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I	120.000	—	—	—	—
10.	Decizii ale Curții Constituționale	96.000	—	—	—	—
11.	Legislația României, ediții trilingve	400.000	100.000	100.000	100.000	100.000

Conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 18/1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 370 din 30 septembrie 1998, publicațiile Monitorului Oficial al României sunt purtătoare de T.V.A. în cotă de 11%.

Abonamentele se pot efectua prin filialele Societății Comerciale „Rodipet“ — S.A., oficiile poștale ale Companiei Naționale „Poșta Română“ — S.A., precum și prin următorii difuzori:

- ◆ GEMINA PRESS — S.R.L. — București, str. Herța nr. 2, sectorul 2 (telefon: 628.58.49)
- ◆ AMCO PRESS — S.R.L. — București, bd. Nicolae Grigorescu nr. 29A, ap. 66, sectorul 3 (telefon: 340.31.09)
- ◆ TOTAL PRESS — S.R.L. — București, Calea Victoriei nr. 133—135, corp B2, et. 2 (telefon: 650.47.90)
- ◆ ARION — S.R.L. — Drobeta-Turnu Severin, str. Cezar nr. 4 (telefon: 052/315274)
- ◆ ART ADVERTISING — S.R.L. — Râmnicu Vâlcea, Str. Primăverii nr. 8, bl. A5, sc. A, ap. 30 (telefon: 094/509099)
- ◆ INVESCO PRESS — S.R.L. — Brașov, str. Traian Grozăvescu nr. 7 (telefon: 068/470474)
- ◆ SEMOARAD — S.R.L. — Arad, str. Mihai Eminescu nr. 13 (telefon: 057/281829)

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚIILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, str. Izvor nr. 2—4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Bursa“ București.
 Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București
 Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.
 Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, tel. 668.55.58 și 335.01.11/2178,
 E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

